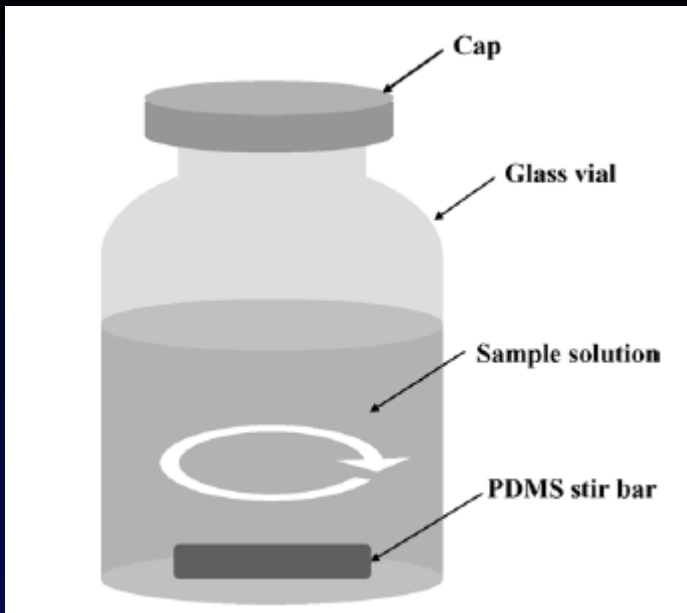

Εκχύλιση μέσω προσροφητικής ανάδευσης
Stir Bar Sorptive Extraction SBSE

SPME (1999) → αύξηση του ενδιαφέροντος για τεχνικές προσρόφησης (sorbptive techniques)

Stir bar sorptive extraction - Research Institute of Chromatography (Kortrijk, Belgium) 1999 - Sandra and co-workers

Stir Bar Sorptive Extraction (SBSE), a Novel Extraction Technique for Aqueous Samples: Theory and Principles, E. Baltussen, P. Sandra, F. David, C. Cramers; J. Microcolumn Separations, 11(10) 737-747 (1999)

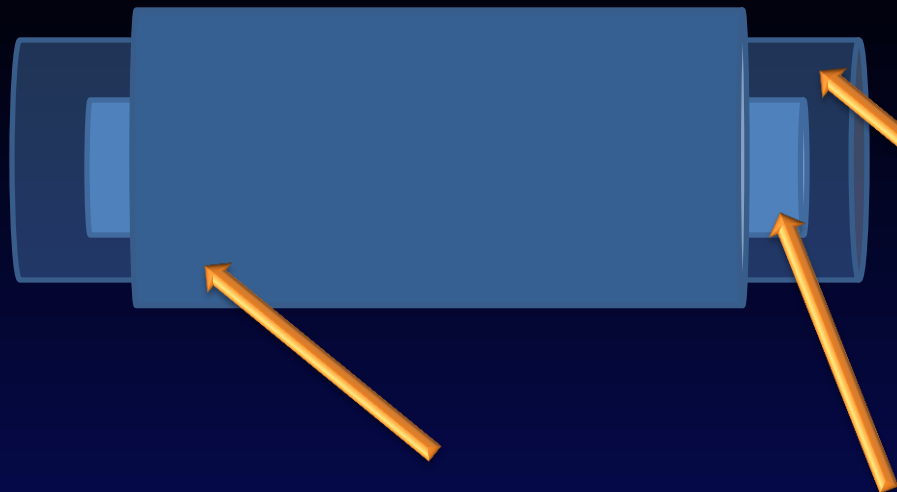
Πρώτη εμπορική διάθεση Gerstel (Mulheim, Germany) - "Twister".

Εκχύλιση οργανικών ουσιών – αναλυτών από υδατικά μέσα μέσω προσρόφησης σε στρώμα πολυμερούς που βρίσκεται επικαλυμένο - ακινητοποιημένο σε ράβδο ανάδευσης (συνήθως για προκαθορισμένο χρονικό διάστημα)

Μεταφορά της επικαλυμμένης ράβδου ανάδευσης σε συσκευή εκρόφησης προκειμένου απελευθερωθεί ο αναλύτης

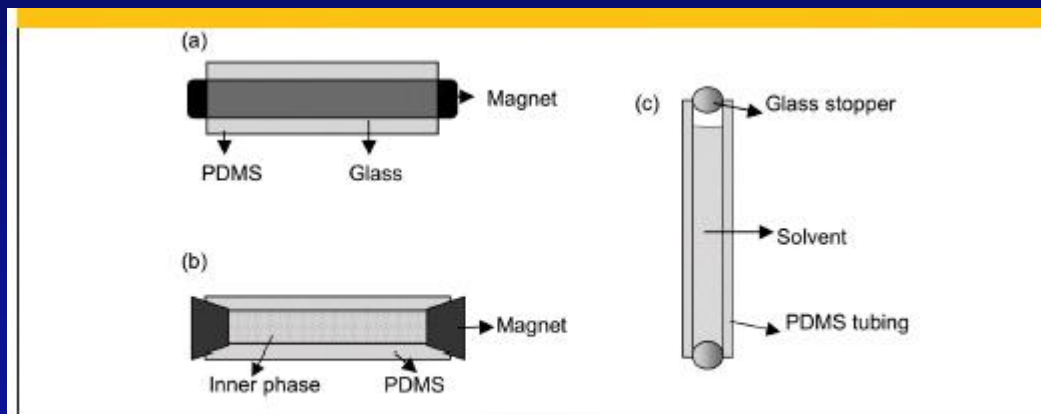
Επικαλυμένη ανακινούμενη ράβδος (twister)

Γυάλινη επένδυση (προστασία πολυμερούς από τον σιδερένιο πυρήνα – η επαφή με το πολυμερές καταλύει αντιδράσεις αποδόμησης του πολυμερούς)

Επιστρωση από προσροφητικό πολυμερές

Σιδερένιος πυρήνας (απαραίτητος για την μαγνητική ανάδευση)

Figure 1: Schematic diagrams of (a) a conventional PDMS SBSE device, (b) a dual-phase SBSE device, and (c) a SMSE sampling device

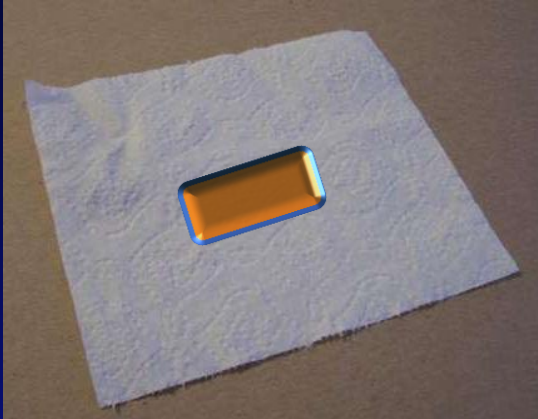

Διαδικασία

Προσθήκη κατάλληλου διαλύτη

Απόσπαση υπολειμματικού ποσού διαλύτη

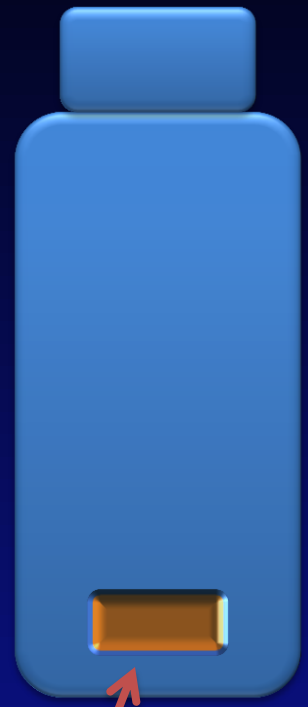
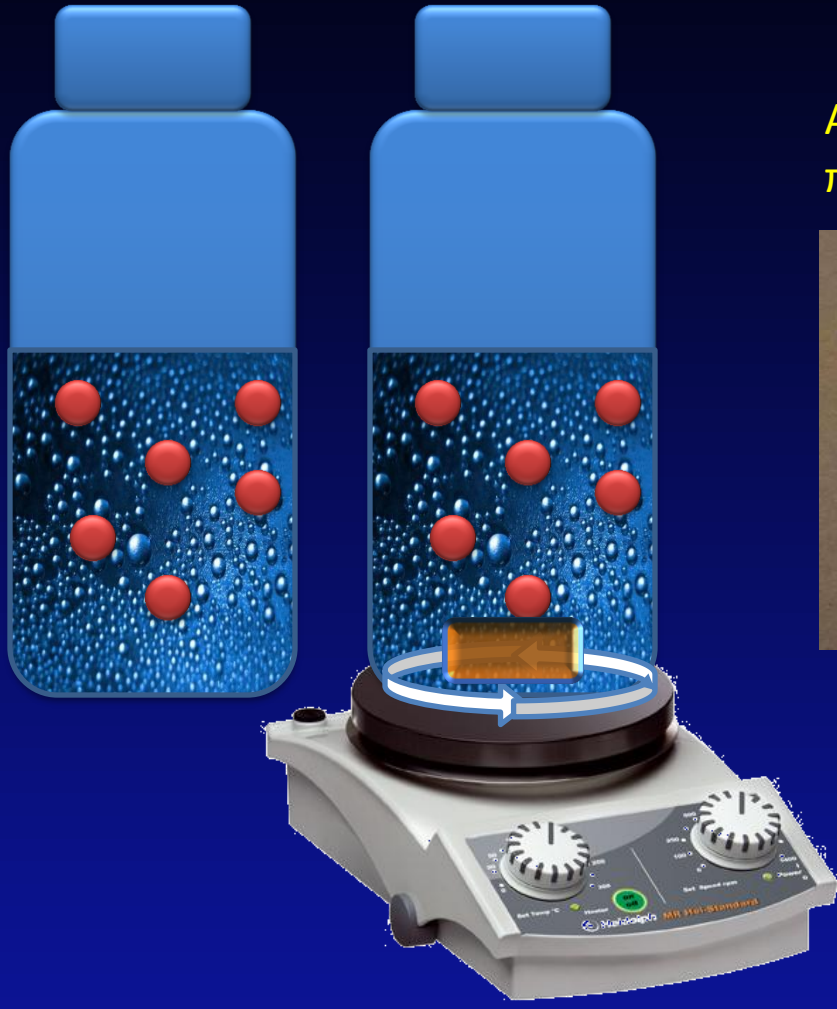

έκπλυση με H₂O

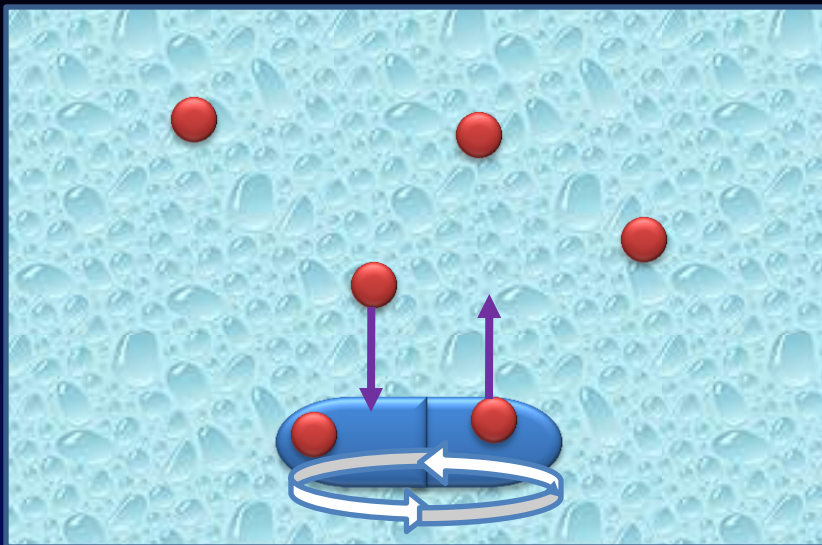
δεν προκαλεί εκρόφιση των αναλυτών απομακρύνει άλατα και συσδιάλυτες ουσίες που έχουν καθιζήσει στη ράβδο

Θερμική εκρόφιση

SPBE → χημική ισορροπία

SPBE → χημική ισορροπία αναλύτη μεταξύ υγρής φάσης και επικάλυψης

Εξαρτάται από τον συντελεστή κατανομής
(για H_2O εξαρτάται από το συντελεστή μερισμού οκτανόλης – H_2O K_{ow})

Η έντονη μαγνητική ανάδευση διασφαλίζει την αποκατάσταση ισορροπίας με όλη τη μάζα του διαλύματος

$$K_{o/w} = K_{PDMS/W} = \frac{C_{PDMS}}{C_w} = \frac{\frac{m_{PDMS}}{V_{PDMS}}}{\frac{m_w}{V_w}} = \frac{m_{PDMS}}{m_w} \cdot \frac{V_w}{V_{PDMS}} = \beta \frac{m_{PDMS}}{m_w}$$

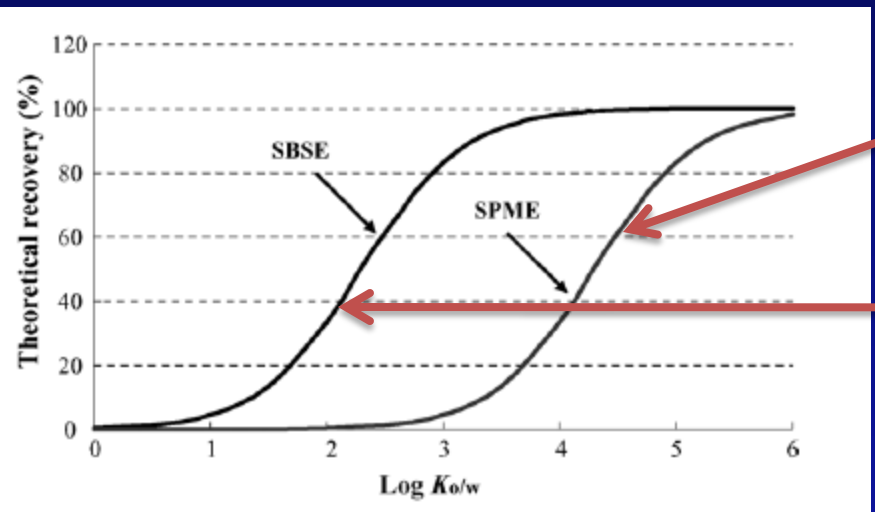
$$\frac{m_{PDMS}}{m_0} = \frac{\frac{K_{PDMS/W}}{\beta}}{1 + \frac{K_{PDMS/W}}{\beta}}$$

ανάκτηση

- Η ανάκτηση αυξάνεται όσο αυξάνεται κ σταθερά $K_{PDMS/W}$
- Η ανάκτηση αυξάνεται όσο μειώνεται το $\beta \rightarrow$ αυάνεται ο όγκος του υλικού προσρόφησης PDMS

- $K_{o/w} \rightarrow$ συντελεστής μερισμού στο σύστημα οκτανόλης / H_2O
- $K_{PDMS} \rightarrow$ συντελεστής μερισμού μεταξύ υλικού επικάλυψης (PDMS)/ H_2O
- $m_{PDMS} \rightarrow$ μάζα αναλύτη που προσροφήθηκε στην ράβδο
- $m_w \rightarrow$ μάζα αναλύτη που παρέμεινε στο H_2O
- $V_{PDMS} \rightarrow$ όγκος ίνας
- $V_w \rightarrow$ όγκος H_2O
- $m_0 \rightarrow$ συνολική μάζα του αναλύτη ($m_0 = m_{PDMS} + m_w$)

Έχει βρεθεί ότι μείωση του β (αύξηση του V_{PDMS}) μειώνει τον χρόνο εξισορρόπησης

- SPME όγκος $V_{PDMS} \sim 0.5 \mu L \rightarrow$ χαμηλή ανάκτηση για αναλύτες με χαμηλό συντελεστή $K_{o/w}$ ($< 10,000$)
- SBSE όγκος $V_{PDMS} \sim 25-125 \mu L \rightarrow$ αύξηση ευαισθησίας (50-250 φορές) $\rightarrow$ ανάκτηση $\sim 100\%$ για αναλύτες με $K_{o/w} \sim 500$ ($\log P > 2.7$).

SBSE (10 ml sample, 50l PDMS phase) and SPME (10 ml sample, 0.5l PDMS phase).

Η ποσότητα του αναλύτη που απομονώνεται εξαρτάται από την ποσότητα του υλικού επικάλυψης

(SPME~0.5-2μL SBSE~24-100μL – SBSE/SPME~50-250)

Υψηλότερη ευαισθησία (χαμηλότερα όρια ανίχνευσης σε σύγκριση με SPME)

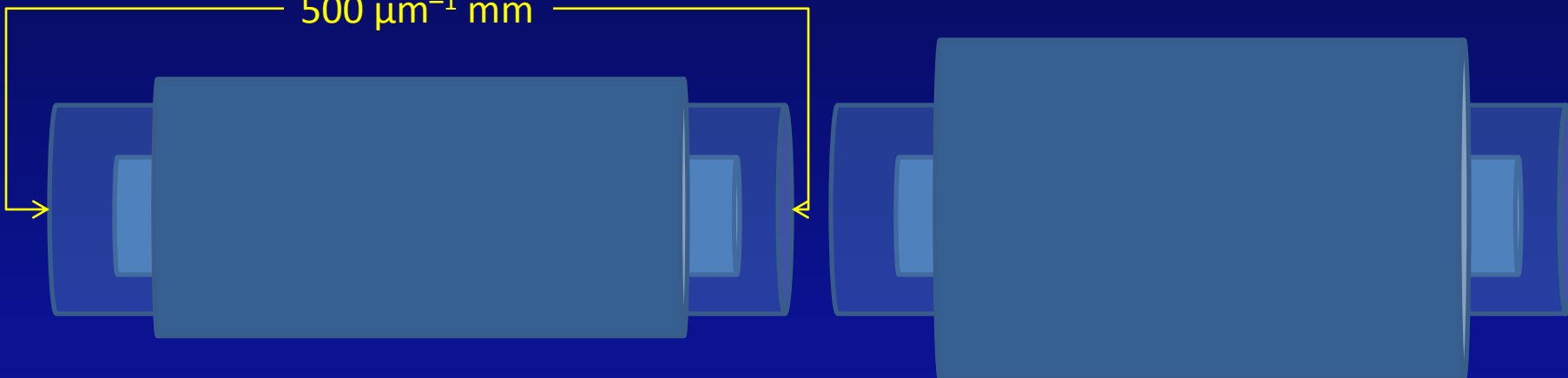

Αύξηση ευαισθησίας → χρήση ράβδων ανάδευσης με μεγαλύτερο πάχος επικάλυψης

☛ Σημαντικό πρόβλημα → δυσκολία επικάλυψης με μεγάλο πάχος πληρωτικού υλικού διότι δεν σταθεροποιείται επί της γυάλινης επιφάνειας → καταστροφή της ράβδου

Ανάκτηση → εξαρτάται από το χρόνο ανάδευσης, το υλικό επικάλυψης, τον χρόνο ανάδευσης (συνήθως 30-240 min), τον όγκο του δείγματος

500 μm⁻¹ mm

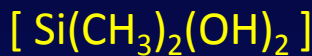
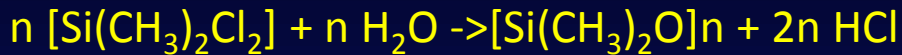

Μειονέκτημα → δεν υπόκειται σε αυτοματοποίηση

Υλικά επικάλυψης

PDMS → πολυ-διμεθυλοπυριτία (polydimethylsiloxane)

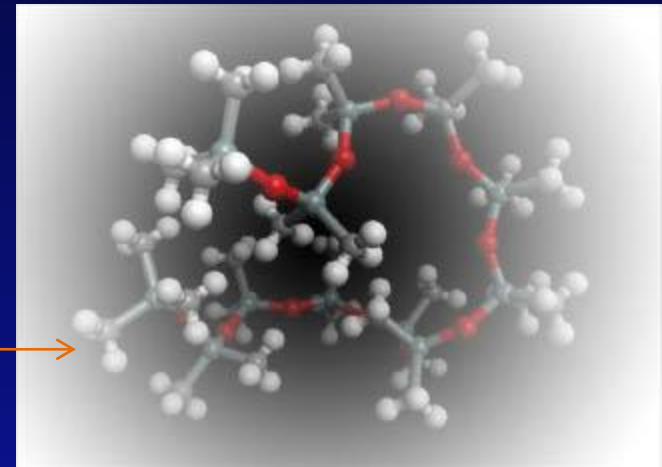
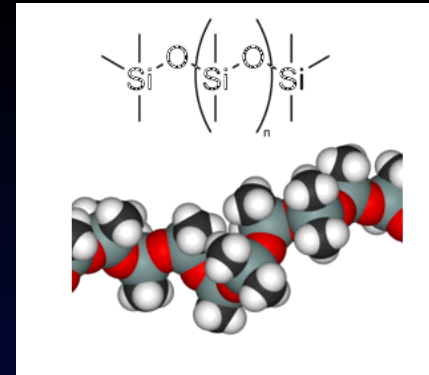
Σύνθεση PDMS: Υδρόλυση διχλωροδιμεθυλοπυριτίου (ο δεσμός Si-Cl είναι πολύ ασθενής και ευαίσθητος υπό συνθήκες υδρόλυσης)

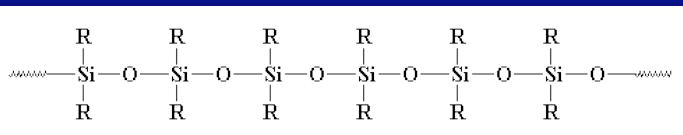
Αρχικός σχηματισμός ενδιάμεσου σιλανόλης που αφυδατώνεται

Διαθέτει 2 Cl – πολυμερίζεται και από τις δύο πλευρές και σχηματίζει μεγάλες αλυσίδες – μικρός αριθμός OH δεν πολυμερίζεται – παραμένει μικρή υπολλειματικότητα

Αντίδραση υπολλειματικών OH με B(OH)₃ (βορικό οξύ) → σχηματισμός δεσμών Si-O-B → σχηματισμός διασταυρούμενων αλύσεων (cross-linking) → σχηματισμός τρισδιάστατου πλέγματος

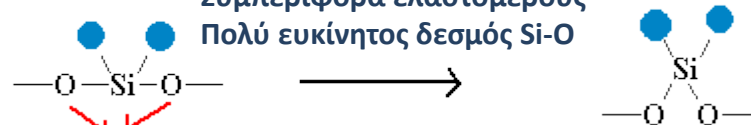

Σιλικόνες

Συμπεριφορά ελαστομερούς

Πολύ ευκίνητος δεσμός Si-O

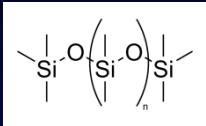

Υλικά επικάλυψης

PDMS → πολυ-διμεθυλοπυριτία (polydimethylsiloxane)

Πολύ μικρή πολικότητα →

Αδυναμία εκχύλισης πολικών μορίων
(εκχύλιση μη πολικών ή ασθενώς πολικών μορίων)

Προκειμένου να εκχυλισθούν πολικά μόρια
απαιτείται σχηματισμός παραγώγων π.χ.

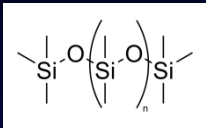

(αύξηση δυσκολίας, πειραματικού χρόνου,
κόστους – μείωση βαθμού
αυτοματοποίησης, επαναληψιμότητας–
πιθανή αύξηση ευαισθησίας)

Υλικά επικάλυψης

PDMS → πολυ-διμεθυλοπυριτία (polydimethylsiloxane)

Πολύ μικρή πολικότητα

Αδυναμία εκχύλισης πολικών μορίων
(εκχύλιση μη πολικών ή ασθενώς πολικών μορίων)

Προκειμένου να εκχυλισθούν πολικά μόρια
απαιτείται σχηματισμός παραγώγων π.χ.

(αύξηση δυσκολίας, πειραματικού χρόνου,
κόστους – μείωση βαθμού
αυτοματοποίησης, επαναληψιμότητας–
πιθανή αύξηση ευαισθησίας)

**Επικαλυμένες ανακινούμενες ράβδοι
διπλής φάσης
(Dual phase twisters)**

Ταυτόχρονη εκχύλιση ουσιών
αυξημένης πολικότητας

Εσωτερική κοιλότητα με πληρωτικό υλικό άλλου είδους
(ενεργοποιημένος άνθρακας - activated carbon)

Μαγνητικός φραγμός
(magnetic stopper)

Επικάλυψη PDMS

Υλικά επικάλυψης

Μοριακώς αποτυπωμένα πολυμερή (Molecularly imprinted polymers - MIPs)

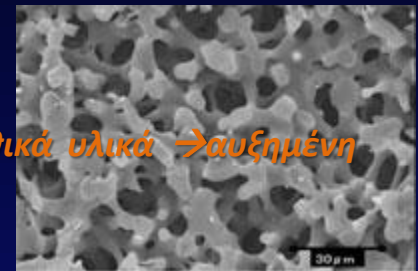
- (+) πολύ μεγάλη εκλεκτικότητα – (-) δυσκολία κατασκευής

Μέσα περιορισμένης πρόσβασης (restricted access media – RAM) – *alkyldiol silica*

- (+) Μεγάλη συμβατότητα με βιολογικά δείγματα και ελάχιστη προκατεργασία – (-) ταχεία απενεργοποίηση

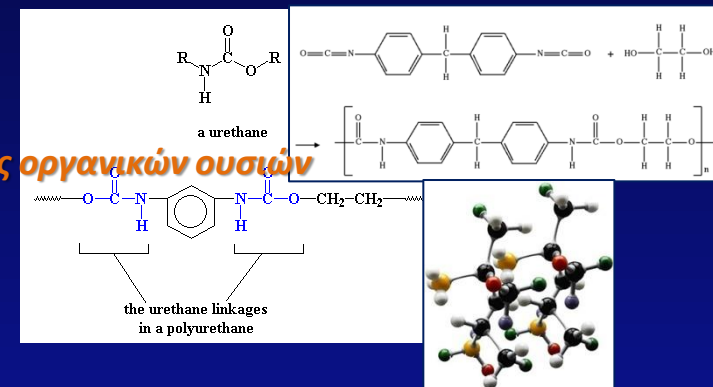
Μονολιθική πυριτία (monolithic silica)

- (+) το όριο ανίχνευσης εξαρτάται από την ποσότητα επικάλυψης → μονολιθικά υλικά → αυξημένη μεταφορά μάζας (*mass transfer*) → υψηλότερη ευαισθησία

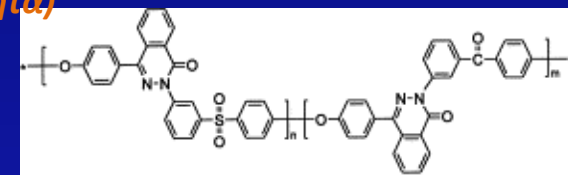
Πολυουρεθάνη (polyurethane PU)

- (+) φθηνή, σταθερή και με σημαντική ικανότητα προσρόφησης **οργανικών ουσιών**

PPESK (poly(phthalazine ether sulfone ketone) PPESK)

- (+) πορώδης επιφάνεια μεγάλης έκτασης (μεγάλη προσροφητική ικανότητα)
- προσρόφηση πολικών μορίων (αλληλεπίδραση με τις πολικές ομάδες)

Τριχοειδές μεταφοράς

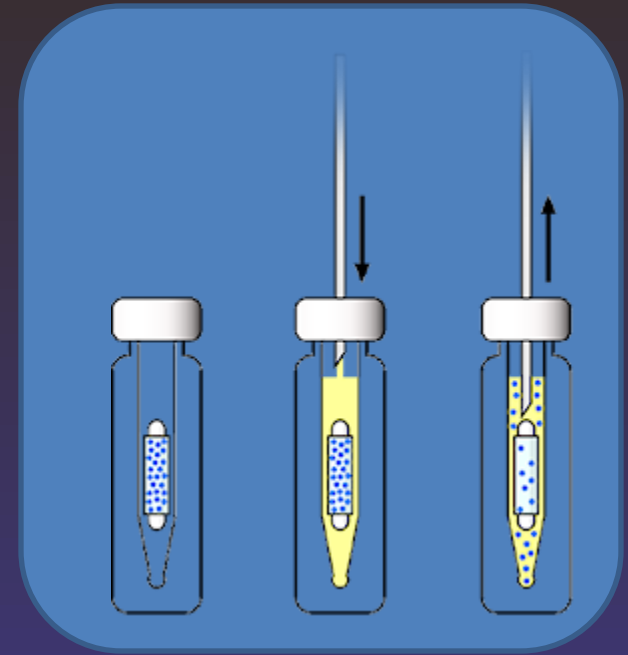

Υάλινη γραμμή μεταφοράς

Σύστημα θερμικής εκρόφησης

Λόγω της μεγάλης ποσότητας πληρωτικού υλικού → αργότερη εκρόφηση από SPME
→ απαραίτητη η εστίαση του δείγματος
Κρυογονική εστίαση (cryogenic focusing) - 150°C → υγρό N_2

$150 - 300^{\circ}\text{C} / 5-15 \text{ min} / 10-50 \text{ ml min}^{-1} \text{ H}_2$

Σύστημα εκρόφησης με διαλύτη

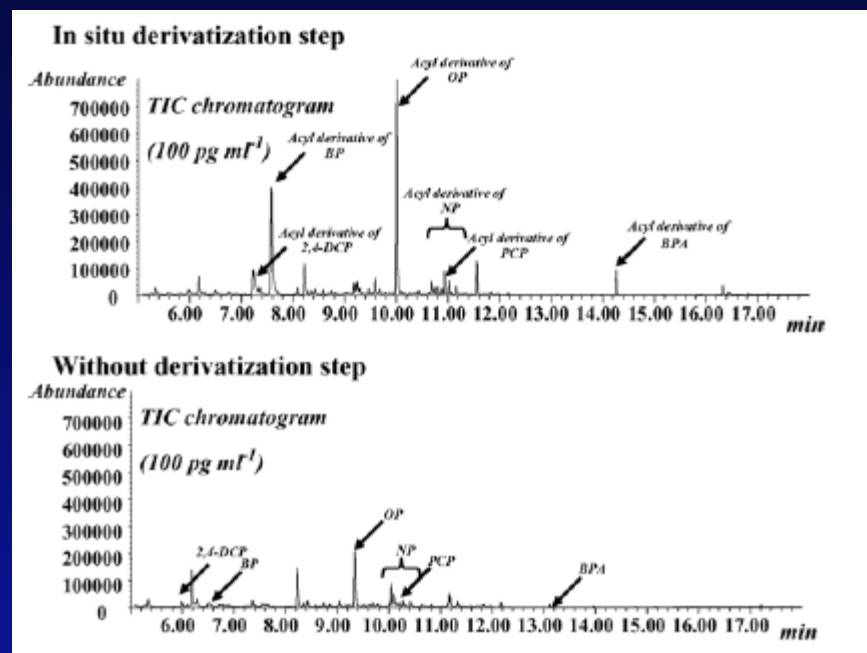
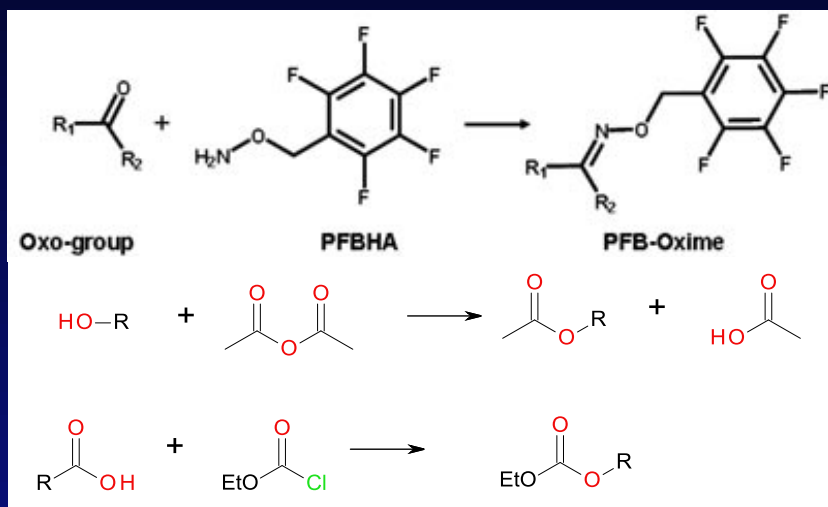
$100-200\mu\text{L MeOH}$ ή $\text{ACN} /$
θερμοκρασία δωματίου ή/και
υπέρηχοι / $5-10 \text{ min}$.

SBSE – *in situ* σχηματισμός παραγώγων (*in situ* derivatization)

Υψηλή πολικότητα → χαμηλή ικανότητα εκχύλισης → σχηματισμός παραγώγων

- αύξηση ικανότητας εκχύλισης ($\uparrow K_{PDMS/W} \rightarrow \uparrow$ ανάκτησης)
- αύξηση πτητικότητας – ευχερέστερη ανάλυση GC
- ταχύτερη προσέγγιση ισορροπίας

Μεγάλη αύξηση ευαισθησίας

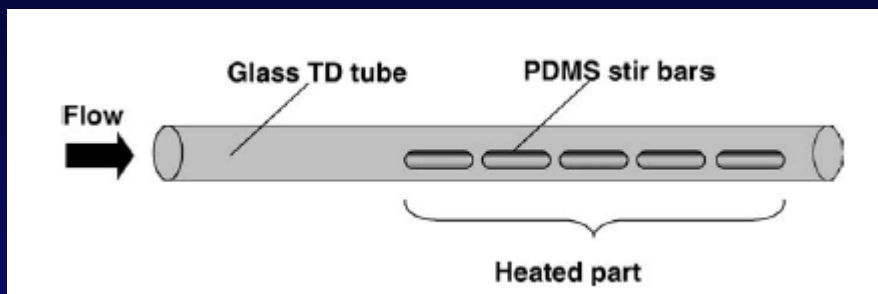
2,4-dichlorophenol (2,4-DCP), 4-*tert*-butylphenol, (BP), 4-*tert*-octylphenol (OP), 4-nonylphenol (NP), pentachlorophenol (PCP), bisphenol A (BPA)

Εκρόφιση από πολλές ράβδους (multi-shot mode)

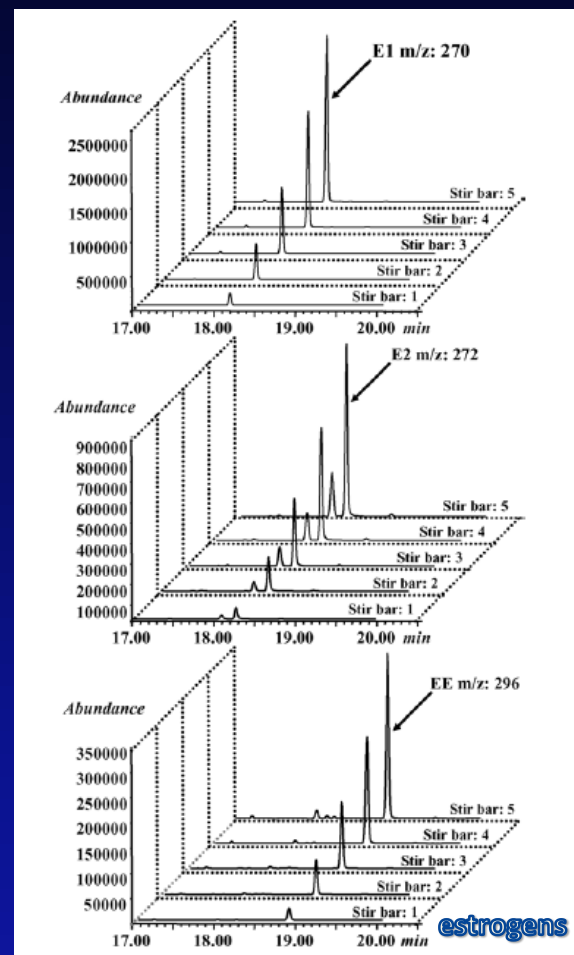
Ταυτόχρονη προσρόφιση από πολλές ράβδους → αύξηση ευαισθησίας (προσρόφιση μεγαλύτερης ποσότητας αναλύτη), μείωση του χρόνου προσρόφισης

Ταυτόχρονη εκρόφιση από πολλές ράβδους → αύξηση αναλυτικού σήματος (μεγαλύτερο ποσό αναλύτη ενίεται)

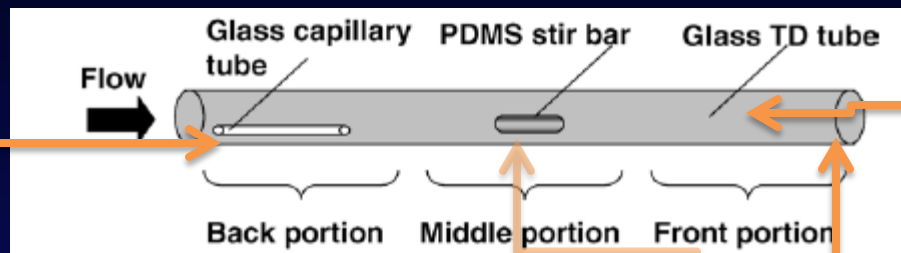

Χρήση με διαφορετικό προσροφητικό επικαλυμένων ράβδων → προσρόφιση αναλυτών διαφορετικής πολικότητας

SBSE - in tube derivatization

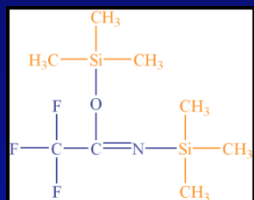
Δυσχέρεια στον σχηματισμό παραγώγων σε υδατικές συνθήκες → in tube derivatization
Απαραίτητη η παραγωγοποίηση για ανάλυση GC

Σχηματισμός παραγώγου στην αέρια φάση

Τριχοειδής ίνα εμποτισμένη με αντιδραστήριο παραγωγοποίησης

Ράβδος με προσροφημένο αναλύτη

N,O-bis(trimethylsilyl)trifluoroacetamide (BSTFA) → δυνατότητα σχηματισμού παραγώγων με πολλές ομάδες

Προσθήκη quartz wool quartz wool assisted (QWA) in tube silylation → αύξηση της διαθέσιμης για την αντίδραση ειδικής επιφάνειας → ευχερέστερος σχηματισμός παραγώγων

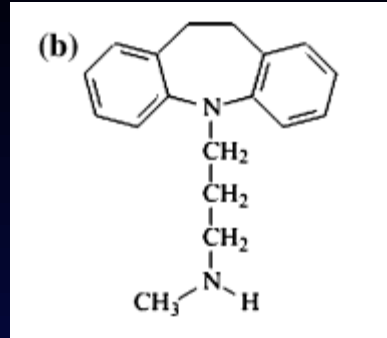
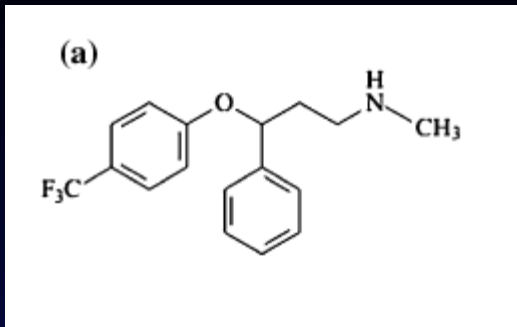

Βελτίωση της προσρόφησης

- προσθήκη άλατος (φαινόμενο salting out)
- προσθήκη μεθανόλης (συναγωνιμός με τον αναλύτη για της θέσης πρόσδεσης της υάλου)

Προσδιορισμός φλουοξετίνης

Δεσιπραμίνη (εσωτερικό πρότυπο)

Προσρόφηση

1 mL πλάσμα

+ 4 mL βορικών pH 11

+ stir bar (Twister

TM, Gerstel, Mulheim a/d Ruhr, Germany)

0.5 mm - 10 mm length (24 μ L) PDMS 30 min 900 rpm

Εκρόφηση

150 μ L MeOH $\rightarrow$ ένεση 20 μ L MeOH

Καθαρισμός

3 h - 300°C / He $\rightarrow$ προσθήκη διαλύτη $\rightarrow$ ένεση διαλύτη

για να εξατασθεί η διαμεταφορά (carry-over)

